

Biuletyn informacyjny Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów

61-809 Poznań, ul. Św. Marcin 80-82 tel. 618524874, e-mail: biuro@zhp.wlkp.pl

NUMER 150(11-12)2018

LISTOPAD-GRUDZIEŃ 2018

1. JUBILEUSZE:

Ćwik MARIAN GRZEŚKOWIAK urodzony 4 września 1928 r. w Poznaniu. Uczęszczał do Szkoły

Podstawowej nr. 41 przy ulicy Marii Magdaleny, gdzie wstąpił do drużyny zachowej. Następnie został członkiem Poznańskiej Drużyny Harcerzy im. W. Jagiełły, gdzie 11 listopada 1938 r. złożył przyrzeczenie na ręce dh Tadeusza Wesołowskiego. W czasie okupacji spotykał się z innymi harcerzami w piwnicach na Starym Rynku. Po wyzwoleniu z okupacji niemieckiej przystąpił do 4 PDH - Błękitna. Dlaczego otrzymała nazwę „Błękitna”? Ponieważ przystąpiło w tym czasie do harcerstwa tylu chętnych, że 4 PDH podzielono na drużyny „kolorowe” (np. Błękitna, Pomarańczowa). Mając zdolności plastyczne zatrudnił się w zakładzie zajmującym się renowacją zabytków. Uczęszczał do

szkoły plastycznej, gdzie uczestniczył w renowacji orła z ratusza poznańskiego. Współpracował z dh F. Laurentowskim (późniejszym komendantem chorągwi Wlkp.) w Domu Sierot Wojennych w Rogalinie. Ukończył szkołę plastyczną specjalizując się w metaloplastyce. Po roku 1980 uczestniczył w pracach kręgu seniorów „Czwartacy” nadal pracując na tematami w metaloplastyce takimi jak: historia orła, odznaki jednostek wojskowych, czy Powstanie Wielkopolskie. Na prośbę dh R. Dubisza wykonał „Pietę”, która zawisła w Mauzoleum Harcerstwa w Skulsku. Miał wystawy swoich prac w Połczynie Zdroju, Rogoźnie, Czerwonaku, Murowanej Goślinie, KSH OWAR-Poznań. Współpracuje z Klubem Garnizonowym Wojska Polskiego, gdzie wystawiał swoje prace, które pokazywane były także w innych jednostkach wojskowych w Polsce.

hm. Stefan Psik

2. KRĘGI:

HARCERSKI START KSHIS ZIEMI KOLSKIEJ

Tradycyjnie, jak każdego roku harcerski start 2018/2019 Hufca Kolskiego miał formę 2 – dniowego zjazdu (5 – 6 października), w którym uczestniczyły wszystkie jednostki organizacyjne Hufca - w tym również starszyna, seniorzy oraz członkowie Komisji Historycznej - łącznie ponad 200 osób. Gospodarzem Zjazdu była tym razem 1 Drużyna Wędrownicza przy Liceum Ogólnokształcącym w Kole. Po uroczystym rozpoczęciu, którego dokonała komendantka Hufca hm. Marianna Chojnacka i uczczeniu chwilą ciszy śp. hm. Leonarda Jaroszewskiego -poprzedniego komendanta Hufca, który odszedł na wieczną wartę w dniu 15 sierpnia br. - zastępca komendantki phm. Andrzej Pietrzak odczytał rozkaz specjalny poświęcony 100-nej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości oraz 100 leciu powstania ZHP. Ponieważ rozpoczęcie obchodów tych rocznic miało miejsce na Złazie Wiosennym, głównym celem zajęć programowych Zjazdu Jesiennego było

podsumowanie realizacji zadań między złazami przez drużyny i Komisję Historyczną. Jednym z zadań było przeprowadzenie w rejonach działalności drużyn harcerskich zwiadów historycznych pod hasłem „Ocalmy od zapomnienia”, dlatego też po oficjalnym rozpoczęciu Złazu i omówieniu jego programu przystąpiono do urządzania kącików wystawowych eksponujących przedmioty i materiały zgromadzone w rejonach: Babiak, Kłodawa, Olszówka, Kościelec i Koło oraz przez członków Komisji Historycznej. Były to między innymi: kroniki, pamiątkowe statuetki i różne gadżety, sztandary, proporce, plansze zdjęciowe, gazetki ściennie, wykazy dawnych instruktorów, zdjęcia nagrobków zmarłych harcerzy, różne materiały opisowe, sprawozdania z przeprowadzonych

wywiadów itp.

Urządzeniem poszczególnych ekspozycji kierowali członkowie Komisji Historycznej - hm. Maria Kuształ, pwd. Piotr Jakubowski,

phm. Marta Bącela, pwd. Jolanta Łuczak – Baranowska, phm. Dorota Piotrowicz oraz drużynowe: phm. Joanna Perzyńska – Pluchrat i hm. Alicja Krawczyk. Dalsza część zajęć w pierwszym dniu to udział harcerzy w quizie obejmującym wiedzę o najważniejszych wydarzeniach z dziejów Polski, a po kolacji „świecowisko”, czyli harcerska biesiada ze śpiewem i gawędą na temat obchodzonych rocznic. Dzięki wcześniej przygotowanym śpiewnikom i wsparciu przez grupę „Wartaków” z druhem Heniem Perzyńskim i jego gitarą, wszyscy uczestnicy Złazu od zucha do seniora, stworzyli jedną rozśpiewaną i pływającą grupę. To było piękne! Dla większości uczestników był to ostatni punkt programu, ale ci najwytrwalsi postanowili zakończyć dzień dyskoteką. W drugim dniu Złazu głównymi zadaniami dla gromad i drużyn było zapalenie zniczy i wystawianie zmieniających się wart przy Obelisku poświęconym „Pamięci Druhen i Druhów, którzy całym życiem służyli Bogu i Ojczyźnie”, odsłoniętym i poświęconym w 2017r - w rocznicę stulecia harcerstwa na Ziemi Kolskiej oraz przy pomniku Jana Pawła II. Rozegrana była gra terenowa z tematyką i zadaniami związanymi wyłącznie z harcerstwem. Potem obiad i apel kończący Złaz, w czasie którego m. in. hm. Alina Olejnik podsumowała i oceniła przebieg gry terenowej oraz podziękowała 1 Drużynie Wędrowniczej za jej przygotowanie i sprawne przeprowadzenie. Jako przewodnicząca Komisji Historycznej gorące słowa podziękowania skierowała do drużyn, które podjęły hasło „Ocalmy od zapomnienia to, co jeszcze z historii harcerstwa na naszym terenie da się uratować” i włączyły go do programów swojej pracy. Na szczególne wyróżnienie, co potwierdziła wystawa, zasłużyły drużyny starszoharcerskie z Kościelca i Łubianki oraz drużyny harcerskie ze Szkoły Podstawowej Nr 3 i Nr 5 w Kole. Następnie Komendantka Hufca hm. Chojnacka dokonała podsumowania całości Złazu, a zakończenie apelu zgodnie z przyjętym ceremoniałem przeprowadził phm. Andrzej Pietrzak.

phm. Marian Murawiec

U „LEŚNYCH LUDKÓW” NA ZBIÓRCE Z OKAZJI ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĄ NIEPODLEGŁOŚCI

„Leśne Ludki” – Gromada Zuchowa ze Słupcy zaprosiła mnie 24 października 2018 roku na swoją zuchową zbiórkę. Zbiórka miała miejsce w harcówce na Osiedlu Niepodległości 13 w Słupcy oraz w harcówce w Szkole Podstawowej nr 3 im. Adama Mickiewicza w Słupcy. Siedliśmy w kręgu wokół koła z drewnianymi szprychami. Drużynowa obrzędowo rozpoczęła zbiórkę i zaprosiła mnie do gawędy o tamtych czasach, kiedy to odzyskiwaliśmy utraconą na 123 lata Niepodległość. Z wielkim podziwem patrzyłem na maleńkich zuchów, jak z ogromną ciekawością słuchali mojej krótkiej gawędy: o legionach, o Marszałku Piłsudskim, o kawalerii, o tym co działo się w Słupcy tuż tuż przed 1918 rokiem, o ich starszych kolegach – jeszcze skautach - jak to na „kopcu szwedzkim” – na łąkach słupeckich, spotykali się na

zbiórkach jeszcze w kraju pod zaborem rosyjskim i zakładali słupeckie harcerstwo. O „Obozie jenieckim” między Strzałkowem a Słupcą. Padły pytania zuchów. Staralem się na nie odpowiedzieć i muszę stwierdzić, że pytania były bardzo ciekawe. Wśród nich jedno zaskoczyło mnie najbardziej – „Druhu, a ile lat już jest druh harcerzem i czy był druh zuchem?” W moim umyśle przebiegła iskierczka wspomnień. Tak, mówię - w Zagórowie byłem zuchem. A harcerzem jestem już równo 70 lat i w tym harcmistrzem 52 lata. W tym momencie uświadomiłem sobie, że na sto lat naszej organizacji jestem z tak bardzo długim stażem. Najbardziej zaskoczył mnie jeden zuchów - mały Franek, który w pewnym momencie opowiedział co się tutaj na zbiórce dowiedział o tamtych sprzed 100 lat czasach. Fantastyczne! W paru zdaniach streścił moją gawędę. Ta część zbiórki zakończyła się kręgiem splecionych rąk. Jeszcze, gdy biegła z rąk do rąk iskierka, niektóre zuchy zadawały pytania. Otrzymałem piękne podziękowanie za spotkanie. Dziękuję. Gromada zuchowa udała się wraz z phm. Iwoną Siupą do harcówki w Szkole Podstawowej nr 3, by dalej kontynuować zbiórkę. Dziękuję za wspaniałe spotkanie w popołudniową środę października 2018 roku.

hm. Władysław Szymański

KRĘG STARSZYN HARCERSKIEJ „LESZCZYNA” W LESZNIE w październiku i listopadzie br. brał udział w następujących wydarzeniach:

- 27.10 - Piknik Patriotyczny Hufca ZHP Leszno oraz Festiwal Piosenki dla zuchów i harcerzy zorganizowany przez Krąg Seniorów GAWRA w Poniecu w tamtejszym Domu Kultury. Jury z udziałem hm. Stefanii Wajman przyznało i wręczało wyróżnionym uczestnikom nagrody.
- 30.10 – wizyty na miejscach spoczynku harcerek i harcerzy. O tych, którzy odeszli w nieznaną świat – pamiętamy. Dla nich jest Dzień Zmarłych – zatrzymujemy się na Ich grobach zapalając znicze. Cześć Ich Pamięci – Czuwaj!
- 09.11 – przedpołudniowa wizyta w Teatrze Miejskim w Lesznie za cenę od osoby 100 (sto) groszy! Spektakl „1918-2018 – Leszno – Pierwszy dzień Niepodległej” przedstawili artyści Teatru Miejskiego, a następnie wyświetlono film o tych wydarzeniach. Po południu tegoż dnia - wieczernica zorganizowana przez Klub Inteligencji Katolickiej w Szkole Podstawowej nr 1 w Lesznie dla uczczenia 100 lecia odzyskania niepodległości przez Polskę.
- 11.11 – koncelebrowana msza św. w intencji Ojczyzny z udziałem kompanii honorowej wojska oraz drużyny sztandarowej ZHP. Po mszy przy pomniku 3 Maja i Niepodległości nastąpiło uroczyste złożenie wiązanek kwiatów oraz wystąpienie prezydenta Leszna. Tegoż dnia seniorzy zapalili znicze pod pomnikiem Powstańców Wielkopolskich oraz pomnikiem Harcerstwa Polskiego na pl. Kościuszki.
- 13.11 – uroczysta zbiórka (zorganizowana zgodnie z całorocznym planem), na której z wielką uwagą wysłuchano gawędy pani Małgorzaty Halec – byłej dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lesznie o odzyskaniu niepodległości przez Polskę.

hm. Stefania Wajman

KONCERT POLSKICH JAZZOWYCH KOMPOZYCJI W AULI UAM „Ajajaj jaj Abduł Bey ma osiem

osłów, cztery żony i wielbłąda. Aj aj aj jaj Abduł Bey ma Koran, a więc cudzej żony nie pożąda. Przysięga co chwila na brodę Proroka, zajada daktyla i buja w obłokach. Ajajaj jaj Abduł Bey, gdzie zjawi się, tam każda za nim się ogląda” – takie między innymi słowa piosenki zaśpiewał z międzywojenną manierą Jan Emil Młynarski (syn Wojciecha Młynarskiego) podczas koncertu zespołu „Jazz – Band Młynarski – Masecki” w Auli Uniwersyteckiej dnia 25.10. br. Już od początku tego koncertu poczuliśmy się jak w innym wymiarze czasu, a to dzięki po mistrzowsku wykonywanym przez zespół muzyków aranżacjom dawnych polskich jazzowych kompozycji takich jak „Mr. Brown”, „Czy ty wiesz mała Miss”, „Jadzia”, czy „Noc w wielkim mieście”. Tytuł tej ostatniej piosenki to jednocześnie tytuł płyty

wydanej przez zespół stworzony przez wybitnego pianistę Marcina Maseckiego i Jana Młynarskiego (śpiew, bandzola) i właśnie utwory z tej płyty tak nas urzekły, a wszyscy muzycy po swoich solówkach (saksofony, perkusja, tuba) otrzymywali rzesiste brawa. Swingi i tanga znane również z przedwojennych filmów wzruszały i zmuszały nogi m.in. seniorów z poznańskich kręgów „OWAR” i „Dziewiątacy” do podrygiwania w rytm muzyki.

hm. Urszula Kocikowska

KADRA INSTRUKTORSKA I SENIORZY Z HUFCA ZHP KONIN W WARSZAWIE

Komenda Hufca ZHP w Koninie zaprosiła kadrę i seniorów z Kręgu Seniorów w Koninie i w Słupcy na musical "Piloci" do teatru „Roma” w Warszawie 3 listopada 2018 roku. Wyjechałem z Konina o 10:00. Po przejeździe, w padającym drobnym deszczu wraz z moimi współ druhami odbyliśmy spacer po Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Znajome nazwiska na mogiłach uświadomiły mi moje czasy, moje 76 letnie życie tuż "obok nich". Deszczu siąpił dalej. Na powązkowskim cmentarzu chciałem odwiedzić grób majora Ludwika Gawrycha, ale tam nie dotarłem, trasa naszego spaceru nie przebiegała obok grobu dowódcy batalionu "Gustaw". Zapaliłem znicz na grobie hm.

Seweryny Waleriańczyk, drużynowej zuchowej z Konina, kawalera "Orderu Uśmiechu". W minionym wieku razem uczestniczyliśmy w pracach Komisji Rewizyjnej Chorągwi ZHP Konin. Przy cmentarnej bramie spotkałem zastęp warszawskich harcerzy, który zbierał do puszek pieniążki na wyjazd na jamboree do Stanów Zjednoczonych.

Zasiłem ich puszkę i życzyłem, by zrealizowali swój cel. Samochód ulicami Warszawy dotarł obok Placu Piłsudskiego na parking pod Pałac Kultury. Podczas przejazdu Komendant Hufca ZHP z Konina hm. Michał Kałużny przybliżył nam historię Warszawy a szczególnie mijanych miejsc. Stąd poszliśmy do Złotych Tarasów. Odwiedziłem Empik. Kupiłem kalendarzyk na 2019 rok i zafundowałem sobie "Kebab Donner". Dużo warzyw, troszkę mięsa i dwa rodzaje sosu, jeden bardzo ostry. Pogapiłem się na witryny. Niedaleko kina znajdującego się na najwyższym piętrze "Złotych Tarasów" usiadłem, by wypić czarną mocną herbatę. Po otrzymaniu biletów udałem się na ul. Nowogrodzką do teatru "Roma". Musical podobał mi się. Ciekawe libretto i kilka bardzo ładnych melodii wpadających w ucho. Scenografia z zaskakującym efektami. O 22:00 wyruszyliśmy do Konina. Po drugiej w nocy szczęśliwie dotarłem do domu w Słupcy.

hm. Władysław Szymański

HISTORIA POLSKI DĘBACH ROGALIŃSKICH

Druh harcmistrz - artysta plastyk **Bogusław Olejniczak**, któremu towarzyszył dh. **Andrzej Konarkowski** (członkowie Kręgu Seniorów „Szóstacy” z Hufca ZHP Poznań Jeżyce) w okresie około rocznicowym związanym ze stuleciem uzyskania przez Polskę niepodległości odbył kilka autorskich spotkań połączonych z ekspozycją swoich prac pt. „Historia Polski w Dębach Rogalińskich”. Wystawy druha Bogusława obejrzeli między innymi członkowie klubu osiedlowego Władysława Jagiełły na Piątkowie, uczniowie Szkoły Podstawowej im. Szarych Szeregów na os. Jagiellońskim, seniorzy z klubu nauczycielskiego miasta Poznania oraz uczniowie klas wojskowych Zespołu Szkół Zawodowych nr 6 im. Joachima Lelewela w Poznaniu. Spotkania z autorem wystawy bardzo podobały się ich uczestnikom. Dęby rogałińskie na obrazach artysty swoją formą symbolizują różne okresy w dziejach Polski, a wykonywane podczas spotkań przez druha Bogusława pieśni i piosenki nawiązujące do klimatu wystawy stanowiły z obrazami ciekawą całość.

pwd. Krystyna Krobska.

3. RELACJE:

„BO WSZYSCY HARCERZE TO JEDNA RODZINA” – stoisko pod takim hasłem już w czwartek przygotowali harcerze (Urszula Kocikowska, Krystyna Krobska, Barbara Król, Paweł Napieralski, Jarosław Gendera i Piotr Pers) na Targach „VIVA Seniorzy!” odbywających się w Poznaniu w dniach 19-20 października 2018r. Pracami tymi dowodził druh Jarek, który ustawił ognisko i namiot, na którego połach znajdowały się maskotki w harcerskich mundurach. Po uroczystym otwarciu Targów i rozstrzygnięciu konkursu VIVA! Wielkopolski Senior odbył się występ Chóru Kameralnego „Poznańskie Senioritki”, po którym zwiedzający tłumnie przybyli do hali, w której prezentowali się różni wystawcy.

Można tu było na przykład nauczyć się reanimacji, uzyskać od policji informację na temat odróżniania fałszywych banknotów, spróbować leczniczych herbat ziołowych, poćwiczyć tai chi, zbadać poziom cukru we krwi oraz stan wzroku, poznać oferty przeznaczone dla seniorów dotyczące domów opieki, wycieczek, sanatoriów. Były też inne ciekawe stoiska, a bardzo dużym zainteresowaniem cieszyło się nasze – harcerskie. Każda prawie z osób odwiedzających nas przyznawała się, że kiedyś należała do ZHP, a część z nich wyraziła chęć wstąpienia do kręgu seniorów - być może powstaną nawet dwa nowe kręgi w Międzychodzie i Czarnkowie. Odwiedziły nas też znane osoby – Komendant Chorągwi Wlkp. ZHP hm. **Tomasz Kujaczyński**, Marszałek Wielkopolski pan **Marek Woźniak**, Przewodniczący Unii Pracy pan **Waldemar Witkowski**, Starosta Jarociński pan **Teodor Grobelny**, prezes Zarządu Wlkp. Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego p^{hm}. **Wawrzyniec Wierzejewski**, a także miłe panie ze straży pożarnej, kominiarze, poznańskie Koziółki.... Oprócz wystroju stoiska harcerskiego goście przyciągały jeszcze do nas występy „chórku” przy gitarze niezastąpionego hm. Bogusława Olejniczaka oraz słodki poczęstunek i piłeczki tenisowe z napisem „ZHP”, które goście otrzymywali, aby ćwiczyć mięśnie dłoni. Klimat wśród wystawców był bardzo przyjazny – wszyscy mieściliśmy się w jednej dużej Hali i wzajemnie się odwiedzaliśmy. W czasie imprezy odbyły się koncerty Teresy Werner, zespołu Skaldowie, pokazy taneczne i scenki teatralne w wykonaniu seniorów. Przed zwinieniem naszego „oboza” zawiązaliśmy pożegnalny krąg, po czym hm. Paweł Napieralski (który jako przewodniczący Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów jak co roku został poproszony o wywiad dla prasy) złożył w naszym imieniu serdeczne życzenia „jutrzejszej” solenizantce hm. Urszuli Kocikowskiej wręczając jej kwiat oraz dziękując, że z powierzonego jej zadania zorganizowania naszego udziału w Targach tak dobrze się wywiązała.

phm. **Barbara Król**

Członkowie **Komisji Historycznej Hufca ZHP Leszno** uczestniczyli dnia 23 października 2018r. w uroczystej zbiórce wspomnieniowej Kręgu Instruktorów Seniorów im. hm. Tadeusza Solli w Lesznie z okazji upływu 58 lat od początków spotykania się obecnych członków tego kręgu. Z tej okazji członkini KH – hm. Stefania Wajman (komendantka Kręgu Starszyny Harcerskiej „Leszczyna” w Lesznie) wręczyła komendantowi kręgu gospodarzy – hm. Jerzemu Lajsnerowi okolicznościowy grawerton ufundowany przez KH. Wspomnienia i zdjęcia przypomniły gościom i gospodarzom piękne czasy pełne radości – niech każdy kolejny dzień przynosi nowe miłe wspomnienia.

100 LECIE ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO – oficjalne obchody tej uroczystości odbywały się w Lublinie w dniu 3 listopada 2018r. Wybór miejsca nie był przypadkowy, gdyż tu właśnie podczas Zjazdu Zjednoczeniowego w nocy z 1 na 2 listopada 1918 roku organizacje harcerskie

trzech zaborów połączyły się w jeden Związek Harcerstwa Polskiego i stawiły się do służby dla odradzającej się po latach niewoli Rzeczypospolitej. Z Chorągwi Wielkopolskiej ZHP w obchodach harcerskiego święta uczestniczyli - byli Naczelnik ZHP **hm. Ryszard Wosiński**, członkini Rady Naczelnej ZHP **hm. Gabriela Jaskulska**, komendant Chorągwi Wlkp. ZHP **hm. Tomasz Kujaczyński**,

wiceprzewodnicząca Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP **hm. Janina Nowaczyk**, członek Centralnej Komisji Rewizyjnej **hm. Andrzej Przybyła**, przewodniczący Komisji Historycznej naszej Chorągwi **hm. Paweł Napieralski** i zastępczyni przewodniczącego Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów **phm. Barbara Król**.

Obchody rozpoczęła uroczysta Msza Święta Dziękczynna w Archikatedrze Lubelskiej sprawowana przez Arcybiskupa Archidiecezji Lubelskiej **Stanisława Budzika**, którą koncelebrował **Naczelny Kapelan ZHP hm. Wojciech Jurkowski** razem z Kapelanami Chorągwi Lubelskiej ZHP i Hufca ZHP Lublin, podczas której zgromadzeni modlili się za Związek Harcerstwa Polskiego. Po mszy tej w Trybunale Koronnym obrady rozpoczęła Rada Naczelna ZHP, która podjęła historyczną uchwałę. Zwiedzaliśmy wystawę „**Niepodległość harcerstwem znaczone**” przygotowaną przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Lublinie, Muzeum Harcerstwa w Warszawie oraz Chorągiew Lubelską ZHP, po czym piękną lubelską starówką udaliśmy się na Plac Litewski, gdzie odbył się uroczysty apel ze złożeniem wieńców pod pomnikami Nieznanego Żołnierza, Józefa Piłsudskiego oraz Unii Lubelskiej. Po apelu odsłonięta została na ścianie teatru im. Juliusza Osterwy (tu właśnie miał miejsce zjazd przed stu laty) pamiątkowa tablica z napisem „Pamięci uczestników Zjazdu Zjednoczeniowego w setną rocznicę tego wydarzenia z wdzięcznym „Czuwaj” zuchy, harcerski i harcerze Związku Harcerstwa Polskiego 1-2 listopada 2018r.” – obok tablicy o podobnej treści z 1988 roku. Udaliśmy się następnie do powyższego teatru na uroczystą galę, podczas której w przerwach między piosenkami harcerskimi w nowych ciekawych aranżacjach - wręczano nagrody i odznaczenia. Związek Harcerstwa Polskiego został odznaczony Medalem imienia doktora Henryka Jordana oraz Odznaką Specjalną „Przyjaciel Dziecka” za okazane dzieciom serce i pomoc w tworzeniu warunków dla pomyślnego rozwoju i godnego życia. Kanclerz Kapituły Medalu Św. Jana Pawła II pan Ryszard Zawadowski wręczył Przewodniczącemu ZHP i Naczelniczce ZHP to szczególne wyróżnienie przyznawane przez Społeczne Centrum Dokumentacji Pontyfikatu Jana Pawła II. Wręczone były również przez Naczelniczkę ZHP **hm. Annę Nowosad** oraz przez przewodniczącego ZHP **hm. Dariusza Supta** harcerskie odznaczenia – w tym **hm. Janina Nowaczyk z naszej Chorągwi otrzymała Złoty Krzyż Zasługi dla ZHP**. We wszystkich uroczystościach brał udział wojewoda lubelski Przemysław Czarnek, który między innymi powiedział – „Cieszę się że to w Lublinie właśnie odbył się zjazd zjednoczeniowy i dał początek ZHP. Trudno sobie wyobrazić Polskę niepodległą i wolną bez harcerzy polskich i bez ZHP”. Poczęstunek – w tym wielki jubileuszowy tort - zakończyły główne obchody 100 lecia Związku Harcerstwa Polskiego. Seniorzy z różnych chorągwi spotkali się jeszcze w lokalu na starówce na miłych pogawędkach i wspominkach. Następnego dnia przed wyjazdem znaleźliśmy jeszcze czas, aby towarzyszyć byłemu Naczelnikowi ZHP **hm. Ryszardowi Wosińskiemu** w zapaleniu znicza na grobie jego zastępcy – **hm. Pawła Grzązki**. **phm. Barbara Król**

ZŁOTY LIŚĆ DLA DRUHA PHM. WINCENTEGO WIERZEJEWSKIEGO W 1995 roku redakcja Głosu Wągrowieckiego ustanowiła nagrodę „Złotego Liścia”, którą w każdą rocznicę ukazania się sygnałowego numeru czasopisma honorujemy „wągrowczan przeciętnych za ich nieprzeciętność, ludzi zwykłych za ich niezwykłość”. - „Złoty Liść” to najcenniejszy dar, jaki posiadamy. Nie jest on tylko symbolem jesieni, ale ma głębszą wymowę. Liść – to życie, asymilacja, wielkość, wartość, zatem „Złoty liść” brzemienisty jest w wielce pozytywne atrybuty – powiedział Jerzy Mianowski, redaktor naczelny .

Redakcyjna nagroda „Złotego Liścia” stanowi wyraz dziennikarskiego uznania dla organicznej pracy wągrowczan, którzy nie oglądając się na innych, po prostu robią swoje i w ten sposób codzienną, sumienną pracą wzbogacają wspólne dobro. Zazwyczaj nie wypinają piersi po ordery, bo wychodzą z założenia, że służba bliźniemu to największe dobro, jakim dysponuje ludzkość. Na co dzień są zazwyczaj skromnymi, szanowanymi i lubianymi

obywatelami ziemi wągrowieckiej. Innymi słowy nagrodę tę przyznaje się wągrowczanom „przeciętnym za ich nieprzeciętność, ludziom zwykłym za ich niezwykłość”. Tak zacnych mieszkańców na Ziemi Wągrowieckiej jest wielu, bardzo wielu, ale każdego roku redakcja honoruje „Złotym Liściem” tylko jedną osobę. W tym roku doroczną Nagrodą Pracy Organicznej „Złoty Liść 2018” Kolegium Redakcyjne Głosu Wągrowieckiego przyznało wielkopolskiemu redaktorowi, wydawcy, poligrafowi, instruktorowi ZHP, członkowi Wągrowieckiego Komitetu Honorowego Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości oraz Wybuchu Powstania Wielkopolskiego, prezesowi oddziału wielkopolskiego Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Poznaniu, redaktorowi naczelnemu rocznika Świat Targów, przyjacielowi miasta Wągrowca i Głosu Wągrowieckiego.

Wawrzyniec Wierzejewski to nietuzinkowa postać, która wiele lat temu na trwale wpisała się w annały miasta. Wawrzyniec Wierzejewski jest prawnukiem Piotra Palińskiego, znanego w regionie pisarza i publicysty, teścia Jana Wierzejewskiego, który wraz z bratem Wincentym byli bohaterami Powstania Wielkopolskiego 1919-1919 oraz organizatorami skautingu w zaborze pruskim. Rodzina Wierzejewskich związała się z Wągrowcem za pośrednictwem Piotra Palińskiego, jednego z najbardziej zasłużonych mieszkańców miasta. Jan Wierzejewski poznał Palińskiego na obczyźnie w niemieckim Bochum, gdzie wydawał polonijne czasopismo Wiarus Polski. Przyjaźń wydawcy z pisarzem Palińskim umocniła się po małżeństwie Jana z najstarszą jego córką Pelagią. Wybrane dzieła Piotra Palińskiego w 2011 roku, w 630-lecie miasta, wydał Wawrzyniec Wierzejewski, wówczas właściciel Media-Expo w Poznaniu. Ofiarował też wągrowieckiemu Muzeum Regionalnemu pamiątki po Piotrze Palińskim w ilości prawie 200 dokumentów i pamiątek. Podczas Gali Głosu Wągrowieckiego nagrodę „Złoty Liść” wręczył radny Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, dziś burmistrz elekt miasta Wągrowca.

hm. Jerzy Mianowski

WEEKEND 9-11 LISTOPADA U POZNAŃSKICH SENIORÓW.

Dnia 9 listopada o godzinie 17.00 w krypcie poznańskiej fary po mszy św. koncelebrowanej m.in. przez **ks. proboszcza Mateusza Misiaka**, który serdecznie powitał również harcerzy, pochowane zostały szczątki 130 znamienitych Poznaniaków, spoczywających przed laty w krypcie i na cmentarzu dawnej Kolegiaty św. Marii Magdaleny. Szczątki te odnaleziono podczas wykopalisk na terenie obecnego Placu Kolegiackiego i zostały one umieszczone w małych trumnach – cztery z nich symbolicznie przeniesiono tego dnia do krypty we farze. W mszy św. uczestniczyli między innymi wiceprezydent Miasta Poznania pan **Mariusz**

Wiśniewski,

przewodniczący Rady Miasta Poznania pan **Grzegorz Ganowicz**, rektor UAM pan **Andrzej Lesicki**, prof. **Marcin Ignaczak** - kierownik projektu „Kolegiata” i inni znakomici goście. Chór Akademicki Uniwersytetu Adama Mickiewicza oraz zespół Musica Maxima pięknie wykonywali różne utwory – w tym Requiem J. Paszkiewicza oraz muzykę Franciszka Ścigalskiego, który do roku 1834 był dyrektorem muzyki w poznańskiej farze.

Uroczystość odbyła się w obecności pocztów sztandarowych straży miejskiej Miasta Poznania oraz Chorągwi Wielkopolskiej ZHP. Trumny w procesji nieśli harcerze z drużyny reprezentacyjnej naszej Chorągwi w asyście

druhen **Elżbiety Karbowiak** i **Jolanty Zandeckiej** z KSH „Dziwiątacy”, druhow **Piotra Persa** i **Jana Sukiennika** z 2 PDH oraz **Barbary Król** z KSH OWAR, a w mszy św. uczestniczyli seniorzy z poznańskich Kręgów.

Dzień 10 listopada rozpoczęliśmy mszą św. w kościele Ofiarowania Pańskiego przy ulicy Bluszczowej – msza odprawiana była w koncelebrze **ks. Józefa Matuszewskiego** oraz nowego kapelana Chorągwi Wlkp. ZHP – **ks. Artura Wojczyńskiego** w intencji wszystkich zmarłych druhow, a listę zmarłych w ostatnim

roku harcerskich seniorów odczytała druha Wanda Nowicka-Kozak z KSH „Dziwiątacy”. Druha Elżbieta Żymałkowska-Lik z KSH 10 PDH czytała lekcję, a dh Zenon Wechmann – KSH „Piątacy” ułożył i odczytał modlitwę wiernych. Organistą był wnuk druha Bogdana Kramera - KSH „Wiarusy”- **Tomasz Kramer jr.**, który pięknie akompaniował pieśniom, grając je często na melodie harcerskie. Po mszy św. udaliśmy się do lokalu „Qlinarni”, gdzie przy znakomitej grze druha **Bogusława Olejniczaka** śpiewaliśmy pieśni patriotyczne i harcerskie, w przerwach racząc się kawą, herbatą i świętomarcińskimi rogalami. Co ciekawe i bardzo miłe – to ks. kapelan obsługiwał starszyznę nalewając kawę i

herbatę, zapraszając nas również do odwiedzenia jego obecnej parafii w Stęszewie. A nie był to koniec uroczystości tego dnia – na godz. 13.00 zaproszono nas do sali kameralnej Poznańskiej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej na wspólne śpiewanie na stulecie Powstania Wielkopolskiego, w której to uroczystości również uczestniczył ks. kapelan jako przedstawiciel Arcybiskupa. Uczniowie powyższej szkoły przepięknie wykonywali utwory kompozytorów polskich – Chopina, Paderewskiego, Wieniawskiego oraz recytowali wiersze Marii Konopnickiej, Władysława Bełty i Wisławy Szymborskiej. Nie obyło się bez wspólnego śpiewu przez chór publiczności pieśni harcerskich, wojskowych i z okresu Powstania Wlkp. **Druh Wawrzyniec Wierzejewski**- prezes Oddziału Wielkopolskiego Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 wygłosił gawędę o tym zrywie Wielkopolan. Podobne wystąpienie druha Wawrzyńca miało miejsce podczas uroczystości opisanej przez druhow Elżbietę i Andrzeja Lik (10 PDH) w następnym artykule, w której to imprezie uczestniczyło wielu druhow z Poznania i okolicy. Spotkanie w Szkole Muzycznej zakończyło się wręczeniem kwiatów organizatorom, komiksów o Powstaniu i łakoci młodym wykonawcom oraz wspólnym wyszywaniem ściegiem krzyżykowym proporca powstańczego.

Niedziela – 11 listopada zaczęła się dla nas uroczystą mszą świętą za Ojczyznę w kościele Matki Boskiej

Pocieszenia na poznańskich Podolanach o godz.11.00. Bardzo ciekawe, wysłuchane przez wszystkich z uwagą kazanie treścią nawiązywało do obchodów 100 rocznicy uzyskania przez Polskę niepodległości. Mówiło o wspólnocie i jedności narodu, o nie dzieleniu się ze względu na przynależność organizacyjną czy wyznanie, gdyż bez szacunku i miłości do bliźniego nie ma patriotyzmu. Oprócz licznie przybyłych wiernych tutejszej parafii i honorowych gości, we mszy św. uczestniczyły dwa harcerskie poczty sztandarowe, harcerki

i harcerze z drużyn ZHP na Strzeszynie i Podolanach oraz harcercy seniorzy z poznańskich Kręgów. Po mszy św. przed kościołem uformował się barwny pochód, który prowadzony przez dwoje dzieci ze szkółki jeździeckiej na koniach,

w rytm marsza granego przez młodzieżową orkiestrę dętą przeszedł pod pomnik poświęcony pamięci poległych i pomordowanych poznańskich harcerzy w okresie 1939-1945. Przy pomniku ksiądz proboszcz odmówił modlitwę za poległych w obronie naszej Ojczyzny. Dalszą część Rady Osiedla Podolany – pana Piotra Zubieliaka oraz hm. Bogusława Olejniczaka, który przypomniał historię powstania tego zaprojektowanego przez siebie pomnika, po czym pod głazem złożono kwiaty i zapalono znicze. Dh Olejniczak przekazał pani Elżbiecie Sobkowiak – przewodniczącej Zarządu Osiedla Podolany oraz panu Piotrowi Zubieliakowi certyfikaty pamięci od środowisk kombatanckich. Na zaproszenie władz osiedla wszyscy uczestnicy spotkania udali do sali bankietowej w Illon Hotel, gdzie przy kawie i rogalach świętomarcińskich wysłuchaliśmy śpiewu młodych harcerzy z Podolan oraz koncertu Kompanii Druha Stuligrosza – byłych członków chóru „Poznańskie Słowiki”. Szczególnie zachwycała w ich wykonaniu „Bogurodzica” – pierwsza staropolska pieśń patriotyczna. Zostaliśmy potem zaproszeni do wspólnego śpiewania, co też gromkimi głosami uczyniliśmy. Tak to seniorzy harcerscy wspólnie czcili 100 rocznicę odzyskania niepodległości przez Ojczyznę, 100 rocznicę wybuchu Powstania Wielkopolskiego oraz 100 rocznicę powstania ZHP. uroczystości przed pomnikiem poprowadziła bardzo sprawnie drużyna ze szczepu Herkulesa, wszyscy odśpiewaliśmy hymn Polski, były krótkie przemowy przewodniczącego *phm Barbara Król*

W cyklu imprez poświęconych uczczeniu 100 Rocznicy Odzyskania Niepodległości i 100-leciu Powstania Wielkopolskiego odbyła się w Domu Kultury „Jędrus” wieczornica „Braterski Krąg Pokoleń”. W wieczornicy udział wzięli **hm. Gabriela Jaskulska** - Członek Rady Naczelnej ZHP i również Komendantka KSH „Płomienie” z Czerwonaka, **hm. Paweł Napieralski** – Przewodniczący Wlkp. Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów oraz Komendanci i członkowie Kręgów Starszyny Harcerskiej z Hufców ZHP: „Dziwiątacy” - Poznań Wilda, „Szóstacy im. T. Kościuszki”- Poznań Jeżyce, „17/18 LDH” – Luboń, „Płomienie” – Czerwonak, „Damy Radę” – Wągrowiec, „Owar”, „Wiarusy” i „10 PDH” – Poznań Nowe Miasto.

Dużą radość sprawili nam także nasi

młodzi harcerscy przyjaciele z Hufca ZHP Poznań Nowe Miasto, którzy pod opieką instruktorów przyszli na wieczornicę. Dziękujemy Drużynowym i ich drużynom: 2PDH „Komandorzy”, 46 PDH „Koło Dziejów”, 45 PDH „Bór” im. St. Sosabowskiego, 2 Próbniej Poznańskiej Integracyjnej Drużynie Harcerskiej N.S. „Cisza” oraz Kadrze z 2 Nowomiejskiej Gromady Zuchowej „Gąsienica”. Niespodziankę sprawił wszystkim obecnym występ uczniów i zuchów z klasy 3 **Szkoły Podstawowej nr 18** śpiewem pieśni patriotycznych. Młodzi wykonawcy występujący poza programem, popisali się wielką znajomością tekstów piosenek,

które 100 lat temu śpiewali ich pradziadkowie. Występ ich został nagrodzony rzesistymi oklaskami. Uroczystość, którą prowadził i od strony artystycznej opracował **hm. Wojciech Tokłowicz** – KSH „Wiarusy” rozpoczęliśmy odśpiewaniem Hymnu Harcerskiego oraz pieśni „Marsz Polonia”. Płonące świeczniko, rozpalone przez druhów Pawła Napieralskiego, Wawrzyńca Wierzejewskiego i Elżbietę Lik oraz błyszcząca w świetle płomyków świec harcerska lilijka, spotęgowały uroczysty nastrój wieczornicy.

Dalsza część programu składała się ze wspólnego śpiewania piosenek harcerskich i patriotycznych. Śpiewom towarzyszył zespół muzyczny „To No duo”. Do wspólnego śpiewania piosenek włączyła się 2 PDH „Komandorzy”, która przedstawiła nam piosenki harcerskie młodego pokolenia. Na gitarach towarzyszyli Drużynie przyboczni p.w.d. Alan Flis i odkrywca Jakub Reimsch. Do śpiewania razem z Drużyną zachęcały publiczność, wyświetlane na ekranie teksty poszczególnych piosenek. Tak jak wspomniała w swoim artykule dh. Barbara Król, na naszej uroczystości również wystąpił dh Wawrzyniec Wierzejewski z gawędą na temat roli, jaką odegrała I Kompania Skautowa w Powstaniu Wielkopolskim. Wyszło na to, że dh Wawrzyniec Wierzejewski był w dniu 10 listopada najbardziej zapracowaną osobą.

Inną atrakcją naszego spotkania była ekspozycja gablot zawierających zbiory krzyży, lilijek i różnego rodzaju odznak harcerskich. Zbiór ten udostępnił nam znany wśród kolekcjonerów Pan płk. dr hab. **Józef Zieliński**. Oprócz wspólnego śpiewania pieśni harcerskich i patriotycznych, z własnym repertuarem piosenek wystąpił zespół śpiewaczy „Pięciolinia” a akompaniował im zespół „To No duo” - dh Wojciech Tokłowicz - skrzypce i Robert Nowicki - gitara. Na szczególną uwagę i wyróżnienie zasługuje tekst piosenki pt. „Zawsze trwaj” autorstwa Andrzeja Marii Pawłowskiego (tekst) i dh Wojciecha Tokłowicza (muzyka), której refren znajduje się na awersie pamiątkowej pocztówki z „Braterskiego Kręgu Pokoleń”. Tekst ten powinien stać się mottem każdego następnego dnia, drugiego 100-lecia Polski.

„Zawsze trwaj! Dobry dniu!

Niech połączy wszystkich ludzi dobrej woli krąg.

Świecie żyj, świecie trwaj!

Krąg serdeczny z serc gorących i przyjaznych rąk”.

Słowa piosenki „Już do odwrotu...”, które rozbrzmiały na sali, obwieściły zebranym, że pora zawiązać krąg pożegnalny. Wspólne odśpiewanie piosenki „Ogniska już dogasa blask” i splecione w Kręgu ręce zakończyły nasze wspólne świętowanie. Wszystkim, którzy przybyli na naszą uroczystość serdecznie dziękują organizatorzy: KSH „Wiarusy”, KSH „10 PDH” i Dom Kultury „Jędrus”.

dh Andrzej i Elżbieta Lik

MSZA ŚWIĘTA W INTENCJI INSTRUKTORÓW HARCERZY I POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W GNEŹNIE

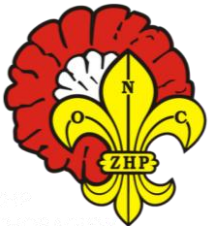
My - zuchy, harcerze, instruktorzy, wędrownicy, starszyzna i seniorzy Związku Harcerstwa Polskiego w 100-lecie odzyskania Niepodległości przez Polskę oraz setną rocznicę zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego, uczestniczący w Najświętszej Ofierze Jezusa Chrystusa modlimy się za tych, którzy złożyli swe życie na Ołtarzu Ojczyzny w walach na różnych frontach, byśmy my mogli żyć w wolnej Ojczyźnie. Dzisiejsza Eucharystia odprowadzana jest za skautów – harcerzy poległych w Powstaniu Wielkopolskim oraz seniorów, którzy w ostatnim czasie odeszli na wieczną wartę.

Świętej pamięci: **Franciszka Herwarda** i **Helena Kuczyńska** z Kręgu ZHP Mogilno, **Edwina Głowacka** i **Maria Kowalska** z Kręgu ZHP Janowca Wielkopolskiego, **Bognina Kaźmierska** z Kręgu ZHP Trzemeszna, **Janina Tomczak** i **Janina Smogurt**, **Gabriela Rej** z Kręgu ZHP Wągrowca, **Jan Mróz** z Poznania oraz **Kazimierz Hołoga** z Kręgu ZHP Gniezno. Mszę świętą sprawował w kościele świętego Jerzego w Gnieźnie **ksiądz Wojciech Orzechowski** – kapelan gnieźnieńskiego hufca Związku Harcerstwa Polskiego. Msza odbyła się w kościele kolegiackim znajdującym się w sąsiedztwie bazyliki prymasowskiej na wzgórzu Lecha w Gnieźnie. W połowie XVI wieku kościół został przejęty przez kapitułę metropolitalną. Kościół św. Jerzego jest również miejscem duchowych spotkań gnieźnieńskich hufców harcerskich. W nabożeństwie uczestniczyli 18 listopada 2018 roku: zuchy, harcerze, instruktorzy, wędrownicy, starszyzna z Hufca ZHP Gniezno oraz seniorzy wraz ze swoimi komendantami z Kręgów Seniorów ZHP z: Gniezna, Janowca Wielkopolskiego, Mogilna, Słupcy (płm. Irena Woźniak, pwd Tadeusz Niemczewski, hm. Władysław Szymański), Trzemeszna, Wągrowca. Po uroczystościach w kościele św. Jerzego seniorzy spotkali się w Sali Reprezentacyjnej Cechu Rzemiosł w Gnieźnie. Tu gospodarze zaprosili na kawę, herbatę i ciasto. W pierwszej części spotkania wystąpił pwd. Wawrzyniec Wierzejewski Prezes Zarząd Oddziału Wielkopolskiego Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919, a zarazem członek Kręgu Seniorów **Damy Radę** z Wągrowca, który przybliżył wydarzenia związane z Powstaniem. Mówił także o bohaterach Zwycięskiego Wielkopolskiego Powstania. **Na Mszę i spotkanie przy kawie zaprosił hm. Aleksander Sekulski komendant Kręgu Starszyzny i Seniorów z Gniezna. Dziękujemy.**
Gniezno 18.11.2018 r.

hm. Władysław Szymański

4. INFORMACJE:

ZJAZD CHORĄGWI WIELKOPOLSKIEJ ZHP.

W dniu 17 listopada br. w sali sesyjnej Urzędu Marszałkowskiego odbył się Zjazd Chorągwi Wlkp. ZHP. W Zjeździe uczestniczyło 120 delegatów. Wybrano nowe władze Chorągwi, komendanta, komendę Chorągwi, Radę Chorągwi, Komisję Rewizyjną i Sąd Harcerski. Przyjęto program **STRATEGI ROZWOJU CHORĄGWI na lata 2019-2022.**

KOMENDA CHORĄGWI WLKP. 2018-2022

od lewej: hm. **Więczyśław Celer** – z-ca ds. finansów-skarbnik, **phm. Marianna Kłos** – członkini ds. promocji
hm. Tomasz Kujaczyński – komendant Chorągwi, **hm. Kinga Pelec** - z-ca ds. programu, **phm. Anita Walachowska** z-ca ds. wydarzeń, **hm. Inga Rusin-Siwak** z-ca ds. pracy z kadra

RADA CHORĄGWI WLKP. 2018-2022

od lewej: **hm. Jerzy Hnatyk** (Ostrów Wlkp.), **hm. Beata Tylewska – Nowak** (P-Ń St. Miasto), **hm. Marian Derda** (P-Ń Grunwald), **hm. Beata Owczarzak** (P-Ń Jeżyce), **hm. Wojciech Jędrzejczak** (Leszno), **hm. Rafał Socha** (P-Ń Rejon) – **Przewodniczący Rady**, ks. **hm. Marek Jasianek** (Ostrów Wlkp.), u dołu: **hm. Maciej Siwak** (Gniezno)

KOMISJA REWIZYJNA CHORĄGWI 2018-22

od Lewej: **hm. Stefan Jerynkicz**, **hm. Michał Maciaszek**, **hm. Monika Jurecka**, **hm. Jacek Drzewiecki - Przewodniczący**, **hm. Andrzej Przybyła**, **hm. Grażyna Orpińska**, **hm. Aleksander Sroka**, **phm. Paweł Staszak**, (nieobecni : **hm. Aleksandra Tomkowiak**, **hm. Marzanna Rzepka**)

SĄD HARCERSKI CHORAĞWI 2018-2022

od lewej: hm. Jarosław Graczyk, hm. Maria Trzyna, hm. Grzegorz Owczarzak – Przewodniczący, hm. Maria Kulikowska, hm. Bogdan Madajczak (nieobecni: hm. Barbara Paszkiewicz, hm. Wiesława Klimowicz, hm. Maria Lasecka, hm. Franciszek Pyziak)

BETLEJEMSKIE ŚWIATŁO POKOJU - 16 GRUDNIA 2018 ROKU GODZ. 15.30 FARA POZNAŃSKA

Środowiska (gromady, drużyny, kręgi seniorów) chętne do odbioru Światła prosimy o zgłaszanie się do dnia 12 grudnia 2018r. u hm. Janusza Wolskiego – biuro@zhp.wlkp.pl, wielkopolska@zhp.pl (w tytule „odbior Betlejmskiego Światła Pokoju”), ew. tel. 61 852-48-74 61 z podaniem nazwy hufca i środowiska Przypominamy o zabraniu ze sobą lampek, które należy zostawić przed rozpoczęciem mszy św. u wyznaczonych druhów z lewej strony Fary, przy zakrystii.

UROCZYSTA ZBIÓRKA POD POMNIKIEM HARCERSKIM NA MALCIE 27.12.2018 GODZ.

Jak co roku dnia 27 grudnia br. (godzina zostanie podana w terminie późniejszym) na Polanie Harcerskiej nad Maltą odbędzie się Harcerski Apel Pamięci. Prosimy w miarę możliwości pogodowych o harcerskie nakrycia głowy, o przypięcie rozetek powstańczych oraz o przyniesienie zniczy. Bardzo prosimy o liczne przybycie - 100 lecie wybuchu Powstania Wlkp., odzyskania niepodległości przez Polskę oraz 100 lecie ZHP to wielkie okazje, aby złożyć hołd pamięci zmarłych i poległych naszych poprzedników na skautowo-harcerskiej ścieżce życia.

WYJAZD DO WARSZAWY NA OBCHODY 100 LECIA WYBUCHU POWSTANIA WLKP.

Informujemy, że dnia **28 grudnia br.** organizowany jest wyjazd do Warszawy na obchody w stolicy 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Koszt przejazdu autokarem **50 zł.** Wyjazd o **godz. 6.00 z Placu Mickiewicza.** **OBOWIĄZUJE STRÓJ ORGANIZACYJNY.** Organizator wyjazdu – **hm. Marek Urbanowicz**, tel. **500 525 453**, adres su51@onet.eu. Zapisy i dalsze informacje u organizatora wyjazdu.

SPOTKANIE NOWOROCZNE WIELKOPOLSKIEJ RADY

:Informujemy, że dnia **5 stycznia 2019r.** w **Kole** odbędzie się **noworoczna zbiórka Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów.** Przyjazd do godz. 9.45. Autokar z Poznania wyjedzie o **godz. 7.00 z Placu Mickiewicza**- koszt przejazdu **35,00 zł.** Obowiązkowe stroje organizacyjne. Komendantów Kręgów prosimy o zgłaszanie wszystkich chętnych (imię i nazwisko) do wzięcia udziału w uroczystości oraz do jazdy autokarem do dnia 28 grudnia 2018r. u **hm. Urszuli Kocikowskiej** tel. **665 694 027**, lub na adres basia.krol@o2.pl. Program zbiórki zostanie podany w następnym- świątecznym numerze Seniora.

NOWY SZTANDAR 100 PDH IM. GENERAŁA STANISŁAWA MACZKA – 2019

Po trzydziestu latach przyszedł czas na zmianę sztandaru drużyny. Chcemy aby nowy znak drużyny wyglądem do sztandarów 1 Dywizji Pancerniej. Pojawią się tam elementy typowo harcerskie będzie krzyż harcerski, będzie napis Ojczyzna Nauka Cnota, będzie plakietka drużyny i Złota Wiewiórka. Umieścimy daty ważne dla naszej drużyny (1947 – powstanie

drużyn specjalnościowych, 1957 – wznowienie działalności, 1981 – nadanie im. gen. Stanisława Maczka, 2019 – planowany rok wręczenia nowego sztandaru). Pojawią się herby Wielkopolski i Poznania. Rozmiar będzie nawiązywał do aktualnych sztandarów wojskowych. **Honorowym Przewodniczącym Komitetu Fundacyjnego zgodził się zostać pan kapitan Edmund Semrau - żołnierz 1 Dywizji Pancerniej.** Projekt sztandaru wykonał weteran drużyny dh. Michał Kaźmierski "Kazik", aktualnie architekt. Wręczenie sztandaru planujemy na sierpień 2019 roku w trakcie uroczystości na Montormel – tzw. „Maczudze” – miejscu bitwy 1 Dywizji Pancerniej we Francji. Jeszcze raz - tak jak na Złocie Stulecia ZHP w Gdańsku - bardzo proszę o pomoc seniorów harcerskich w tej inicjatywie i **podaję numer konta Hufca ZHP Poznań- Grunwald.**

Tytuł wpłaty: Sztandar 100 PDH.

Numer konta: Bank Zachodni WBK S.A. 3 O/Poznań 16 1090 1359 0000 0000 3501 8244

DRUŻYNOWY 100 PDH hm. GRZEGORZ MACIEJEWS

PROPOZYCJE PROGRAMOWE WIELKOPOLSKIEJ RADY KRĘGÓW STARSZYNY HARCERSKIEJ I SENIORÓW DO PRACY W KRĘGACH NA ROK 2018-2019

GRUDZIEŃ	
16.12	- Harcerskie Mikołajki / spotkania opłatkowe w Kręgach.
27.12	- Betlejemskie Światło Pokoju.
28.12	- Uczestnictwo w obchodach 100 rocznicy Powstania Wielkopolskiego (Pomnik harcerza na Malcie) – Kręgi poznańskie i wokół Poznania.
	- Wyjazd Seniorów na obchody 100 rocznicy Powstania Wlkp. do Warszawy
STYCZEŃ	
5.01	- Organizacja i uczestnictwo w opłatku Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów Chorągwi Wlkp. ZHP - gospodarz spotkania – Krąg Seniorów w Kole
	- Kolędowanie w Kręgach.
	- Udział w spotkaniu opłatkowym Wspólnoty Seniorów ZHP w Skulsku.

5. Z ŻAŁOBNEJ KARTY:

CZŁONKOWIE KRĘGÓW Z WIELKOPOLSKI ZMARLI OD XI 2017 DO XI 2018 ROKU

KRĄG	ZMARLI
Gniezno	hm. Kazimierz Hołoga
Czerwonak	hm. Ryszard Banaszak
Leszno- Krąg Leszczyna	HR Krystyna Bajer
Leszno- Krąg mjr. Hubala	pwd. Janusz Miara
Leszno- Krąg Tadeusza Solli	dh Bogdan Jankowski
Poznań – Szóstacy	wyw. Ryszard Gendera
”	mł. Marek Zaran
Konin	dh. Irena Karpińska
”	dh Henryk Urbański
”	dh. Irena Ogły
”	dh Benona Pawlak
Kościan	dh. Helena Fligier

”
 ”
 Puszczykowo
 Stęszew
 Poznań-Piątacy
 Poznań-Dziewiątacy
 Szamotuły
 ”
 Śmigiel
 ”
 ”
 Poznań – BEMAK
 ”
 Poznań – Jeżyce I
 ”
 Luboń - 7 LDH
 Wągrowiec
 ”
 Ostrów Wlkp.
 Luboń – 17, 18 LDH
 Poznań-Wilda
 Poznań – OWAR
 ”
 Komenda Chorągwi Wlkp.

HR Alina Goszczyńska
 dh. Jolanta Ratajczak
 dh. Dorota Kaczmarek
 ćw. Mirosław Derda
 pwd. Irena Gałęcka
 phm. Aleksander Kogut
 hm. Maria Kostrzyńska
 dh. Krystyna Piątkowska
 pwd. Anastazja Schultz
 pwd. Elżbieta Kubala
 phm. Bogdan Schultz
 ćw. Witold Grzybek
 wyw. Leszek Muth
 wyw. Konrad Grajek
 dh.. Julianna Domek
 dh. Stefania Meller
 hm. Janina Smogur
 hm. Gabriela Relich
 phm. Stanisław Augustyniak
 dh. Irena Dypczyńska
 hm. Andrzej Gabler
 hm. Bogdan Kasprowicz
 dh. Lucyna Swoboda
 hm. Andrzej Matuszewski
 hm. Andrzej Kuczma

WIECZNY ODPOCZYNEK RACZ IM DAĆ PANIE .....

W dniu 7 listopada 2018 roku odszedł na WIECZNĄ WARTĘ w wieku 90 lat

DRUH HM. ANDRZEJ KUCZMA

W swojej bogatej biografii harcerskiej pełnił funkcje instruktora zuchowego w Komendzie Chorągwi Wlkp. Organizował kursy szkoleniowe. Ceniono jego profesjonalizm zaangażowanie i prace z dużym sercem. Przy dawnym ZHP Poznań Winiary zorganizował 6. gromad zuchowych. Funkcjonowały one w ramach Słonecznego Kręgu Rady, którego komendantem był żegnany harcmistrz. Praca w gromadach prowadzona była wzorcowo . W okresie letnim zuchy ochoczo zapisywały się na kolonie organizowane pod jego kierunkiem. Miały zapewniony aktywny wypoczynek, atrakcyjne zabawy i możliwość zdobywania różnych sprawności. Z koloni wracały radosne i szczęśliwe. Po powrocie z koloni kadra Kręgu wyruszała z dh. Andrzejem na obozy wędrowne. Podczas pieszych wędrówek szlakami górskimi podziwialiśmy piękno polskich gór. Długie wędrówki rowerowe poprawiały naszą kondycję dostarczając jednocześnie moc wrażeń i możliwość poznania

różnych zakątków kraju. Nawiązywaliśmy przyjaźnie, które przetrwały do dzisiaj.

Miłe wspomnienia pozostaną w naszej pamięci na zawsze.

KSHIS SZÓSTACY

=====

WYDAWCA BIULETYNU ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO DOKONYWANIA SKRÓTÓW I KOREKTY NADSYŁANYCH TEKSTÓW I NIE BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ICH TREŚĆ.